

kraji. Toda sleherni ima pravico varovati svoje interese, torej tudi slavni mestni zastop, pa nič manj pravice ter celo dolžnosti pa ima visoki deželni zbor, da se potegne za dober zakon, ki bo ogromni večini občin v deželi služil v veliko olajšavo, od katerih imajo mnoge silne stroške za oskrbovanje svojih ubožcev.

Kmetijske raznoterosti.

Zavarovanje za življenje. V nekaterih deželnih zborih se je sprožila misel, da bi se zavarovanje za življenje bolj razširilo po kmetih. Večkrat se primeri, ko kmet umrje, ni nobenega danarja in s tem se naredi dolg na posestvu. Ko bi se pa zavaroval, bi pa njegov sin dobil toliko denarja, da bi lahko plačal dedščino svojim bratom in sestram. Malo zavarovalnino bi kmet že zmogel vsako leto.

Če pri molži krava brca, jo prepasaj čez trebuh, ko jo molzeš in ne bode več brcala.

Poučni in zabavni del.

Knjige „Slovenske Matice“.

Za lansko leto je Matica izdala štiri knjige. Vnanja oblika je knjigam nekoliko lepša. V „Letopisu“ opisuje na prvem mestu gosp. prof. Levec življenje in delovanje pokojnega „Matičinega predsednika“ in slovenskega pisatelja Jož. Marna. Spis je jako temeljit in nepristranski pisan. Iz njega se dobro razvidijo v pravi luči Marnove zasluge za slovstvo slovensko.

Jako zanimiva je pa v letopisu razprava o „Janu Kollarju“, katero je spisal dr. M. Murko. Dr. Štrekelj je priobčil „Slovarske doneske iz živega narodnega jezika“. Ta spis bode ugajal jezikoslovcem, pa tudi kdo drugi iz njega lahko marsikako dobro besedo pobere. Pri bodoči izdaji slovenskih slovarjev se bode pač oziralo na jedno ali drugo teh besed. — J. Navratil nadaljuje svoj spis: Slovenske vraže in prazne vere. Ta spis je velike važnosti za boljše spoznanje našega naroda. Gospod pisatelj se pa v svojem spisu ozira tudi na druge slovanske narode. — Za prijatelje domače zgodovine je važen spis „Južnoavstrijske dežele za prvih let vladanja cesarja Leopolda I.“ — Prijateljem slovenske slovstvene zgodovine je ustregel gospod dr. V. Oblak s svojim spisom: „Protestantske postile v slovenskem prevodu.“ — Kaj zanimiv je pa spis od g. J. Apiha: Ustanovitev narodne šole na Slovenskem. — Slovensko bijografijo je spisal g. R. Perušek.

Marljivi društveni tajnik gospod Evgen Lah je pa sestavil poročilo o društvenem delovanju in mej drugim tudi nadaljuje seznam o družbeni knjižnici.

Druga knjiga je Glaserjeva: Zgodovina slovenskega slovstva I. del. Take knjige smo jako potrebovali, ker Kleinmayerjeva podobna knjiga ne zadošča popolnoma svoji nalogi. V prvem zvezku učeni gospod pisatelj razpravlja slovstveno zgodovino do velike francoske revolucije. V začetku razpravlja staroslovensko književnost,

novi slovensko književnost do francoske revolucije pa razdeluje v protestantsko in pa katoliško dobo. Knjiga je znanstveno pisana. Po našem mnenju bi bil gosp. pisatelj bolj ustregel članom „Matice Slovence“, ko bi bil semtertja malo bolj poljudno pisal, kajti tako je marsikak čitatelj ne bode čital. Pisatelj se je oziral tudi na književno zgodovino kajkovskih Hrvatov, ki so bili včasih v precej tesni zvezi s Slovenci.

Tretja knjiga „Doneski k zgodovini Škofjeloke in njenega okraja“, katero je spisal dr. Kos, ima važnost pač le za zgodovinarje. V njej se navajajo razne zgodovinske listine, mnoge za navadnega čitatelja brez vsake zanimivosti. Zato pač ta knjiga ne bode našla mnogo čiteljev.

Letos je „Sloven. Matica“ začela izdajati „Knezovo knjižnico“. V prvem zvezku je gosp. Fr. Levec popisal na kratko življenje pokojnega Antona Kneza. Potem pa prinaša ta knjižica povest dr. Fr. Lisec, kateri je vzeta povest iz domačega življenja. Potem je pa v tej knjižici še epična pesem: „Ženitev Ferdulfa vojvode“, ki je zložena po neki furlanski narodni pravljici. Zložil jo je Bogdan Vened. Pesem jako ugaja in od mladega pisatelja še marsikaj dobrega pričakujemo.

Že lani smo omenili, da po našem mnenju „Matica“ premalo goji popularno znanost, ravno to moramo tudi letos omeniti. Za majhne narode so pač poljudni znanstveni spisi posebno primerni. Strgo znanstveni spisi najdejo premalo čiteljev.

Članov je „Matica“ lani imela 2570, 170 več nego predlanskim, vendar bi jih lahko še več bilo, kajti v imeniku še pogrešamo marsikoga. Če bi družba imela več udov, bi tudi uspešneje lahko delovala.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V ednajsti seji dne 8. febr. odgovarja deželni glavar Detela na interpelacijo poslanca Hribarja glede samoslovenskih ljubljanskih uličnih napisov in pravi, da stvar ne spada pred deželni zbor, temveč je to stvar deželnega odbora kot avtonomne oblasti, vsled česar se mora, da se ne nepravilno preudrži v imenu deželnega odbora odklanjati vsako meritorno razpravo v deželnem zboru. Posl. Hribar predlaga, da se prične o tem debata, a predlog pade. — Posl. baron Apfaltrern utemeljuje samostalni predlog glede ustanovitve višje železniške oblasti c. kr. drž. železnic v Ljubljani in stavi nujni predlog, da se vlada naprosi, na bi se pri bodočih spremembah pri c. kr. železniških ravnateljstvih, jemal ozir na Ljubljano in se tu namestil kak višji železniški urad. Posl. Grasselli in Hribar toplo priporočata predlog in posl. Hribar še predlaga, da se naj deželni zbor izreče, da bodo nove zgradbe za na-tanjenje teh uradov za dobo 25 let proste deželnih prikladov. Predlog Hribarjev se izroči na priporočilo posl. dr. Schafferja železniškemu odseku v pretres in poročanje; Apfaltrernov predlog se enoglasno sprejme. — Posl. baron Schwegel poroča o prošnji idrijskega zdravstvenega okrožja za posojilo in podporo za ondotno bolnico in predlaga imenom finančnega odseka, da se prošnja izroči deželnemu odboru, ki naj se z vlado o stvari dogovori in dovoli